

Vruće ljeto 2018.

Prošlo je ljeto osim po rekordnim temperaturama u većem dijelu svijeta i šumskim požarima iznad arktičkog kruga u Švedskoj bilo vruće i na polju radničkih borbi, kako u svijetu, tako i u samoj Hrvatskoj. Ovoga smo ljeta svjedočili nekim od najvećih radničkih mobilizacija u Hrvatskoj posljednjih godina, ali i očitom državnim pritisku na radničku klasu preko navodno „nezavisnog“ sudstva. Radi se, naravno, o štrajkovima u Uljaniku i 3. maju, u Leistritzu iz Belišća i u hostelima Hrvatskog ferijalnog saveza u Zagrebu i Zadru, te o politički zabranjenom štrajku u Croatia Airlinesu.

Krenimo kronološki. Štrajk u zadar-skoj i zagrebačkoj podružnici Hrvatskog ferijalnog i hostelskog saveza započeo je 30. lipnja, zbog naprasne odluke uprave o outsourcingu dijela radnika. Ovaj je štrajk trajao do 20. srpnja, a završio je neuspješno po radnike – dobrim dijelom zbog pritiska uprave i sudstva te zbog manjka koordinacije s ostalim podružnicama HFHS-a. O ovome smo štrajku pisali i u prošlom broju Crvenog kadra, dok se opširnija analiza (napisana uz pomoć samih štrajkaša) nalazi na našoj web-stranici. No ipak ne škodi ukratko ponoviti neke bitne točke ovog sukoba:

štrajk u HFHS-u predstavlja jedan od rijetkih primjera radničke borbe u uslužnom i turističkom sektoru te je zbog toga jasno da su radnici/e uglavnom koračali po nepoznatom (ali u budućnosti sve bitnijem) terenu.

Pritisci uprave HFHS-a i nove firme za outsourcing (Superčisto) nisu uspjeli slomiti volju radnika, no Županijski je sud u Zagrebu sredinom srpnja jasno stao na njihovu stranu i dopustio „lock-out“ – zabranu dolaska na radno mjesto radnicima i radnicama u štrajku, čime je ovaj štrajk u konačnici i izgubio zamah.

Pokreti radničke klase u Hrvatskoj sljedećeg su mjeseca (kolovoza) postali puno jači te su na akciju prisilili i samu Vladu. Započelo je s najavljenim štrajkom radnika Croatia Airlinesa: 6. kolovoza članovi sindikata ORCA održali su sastanak s premijerom Plenkovićem na kojemu su ponovno zatražili ispunjenje radničkih zahtjeva – smjena stare Uprave CA, potpisivanje novog kolektivnog ugovora (koji kasni već 20 mjeseci) te povećanje plaća pilotima i kabinskom osoblju. Plenković je, kao dosljedni zastupnik kapitala, radnicima obećao brda i doline, samo da što više odgodi početak štrajka.

No radnici Croatia Airlinesa nisu se dali predugo zavarati te su već sljedećeg dana najavili da će štrajk

započeti u srijedu, 8. kolovoza. Preplašena potencijalnom snagom štrajka usred turističke sezone, država je pokrenula opći napad na radnike – preko medija (ponavljajući priče o „uhljebima i gubitašima“), ali posebno preko sudstva. Županijski sud u Zagrebu – s kojim smo se već susreli tijekom štrajka u HFHS-u – praktički je istoga dana privremeno zabranio štrajk u Croatia Airlinesu. Razlozi za zabranu? Prema sudu, sindikat ORCA „nije pregovarao u dobroj vjeri“ jer je tražio ispunjenje radničkih zahtjeva. Da stvar bude još tragikomičnija, sud je kao dodatni razlog zabrane naveo činjenicu da se štrajkom „nanosi financijska šteta poslodavcu“! Budući da je cilj svakog štrajka nanošenje štete poslodavcu i prisiljavanje na pregovore, možemo slobodno zaključiti da je sud donio političku odluku u službi zaštite kapitala – ni prvu ni zadnju. Ministar Butković bio je presretan, a Vrhovni je sud krajem mjeseca potvrdio odluku.

Slična se situacija odvijala i u brodogradilištima Uljanik i 3. maj. Uljanik se već godinama nalazi pod nesposobnom, politički postavljenom upravom, za koju radnici sumnjaju da cilja na uništenje tog brodogradilišta – sve kako bi se njegovo zemljište prenamijenilo u turističke svrhe. Nakon neisplaćene plaće za srpanj, radnici su

krenuli u štrajk koji je kulminirao u nekoliko masovnih prosvjeda u Puli te jednim manjim u Zagrebu. Radnici su dobili zaostale plaće, no zahtjev za smjenom uprave pao je na gluhe uši. I ovaj je štrajk bio popraćen medijskom hajkom na radnike „uhljebe“, „lopove“ i „parazite“. Iako jedan od najsnažnijih primjera radničke borbe u Hrvatskoj posljednjih godina, i ovaj je štrajk imao svojih problema: od prihvaćanja lokalnih SDP-ovih političara u „Krizni stožer 3. maja“ u Rijeci, do pasivnosti radnika nakon primanja jedne plaće, usprkos daljnjoj nesigurnoj budućnosti. U Uljaniku je nakon štrajka ostao djelovati samo Stožer za obranu brodogradnje, kao oslonac za buduće aktivnosti tamošnjih radnika.

Na kraju ljeta, konačno: dobre vijesti. Pobjeda radnika belišćanskog Leistritza nakon 10 dana štrajka, usprkos pritiscima uprave i izdajničkom držanju Sindikata metalaca Hrvatske, daje pozitivan primjer budućim radničkim borbama. Nakon ljeta 2018. sasvim je jasno da ni sindikati ni sudstvo nisu na našoj strani – uspjeh nam garantira samo solidarnost radničke klase!

Kolaps zdravstvenog sustava

Ovo je kolovoza 22-godišnjak iz Zaprešića preminuo na cesti čekajući hitnu pomoć koja se na mjestu pojavila prekasno i bez liječnika. Građani su izrazili ljutnju prosvjedom, te zatim zasipajući vrata Ministarstva zdravlja jajima. Ministarstvo je reagiralo poslavši inspekciju u Zaprešić, ali diljem Hrvatske proširilo se nezadovoljstvo građana koji su uvjereni da se ne radi o zasebnim slučajevima, već o sustavnoj neefikasnosti hrvatskog javnog zdravstva. Ove su brige dalje pojačane nakon što je u požaru u psihijatrijskoj bolnici Lopača kod Rijeke 17. kolovoza poginuo jedan pacijent, a više njih je ranjeno. Ministar zdravstva Milan Kujundžić najavio je reforme koje bi trebale biti predstavljene javnosti ove jeseni, no sudeći po prijašnjim „reformama“ ne trebamo se previše nadati.

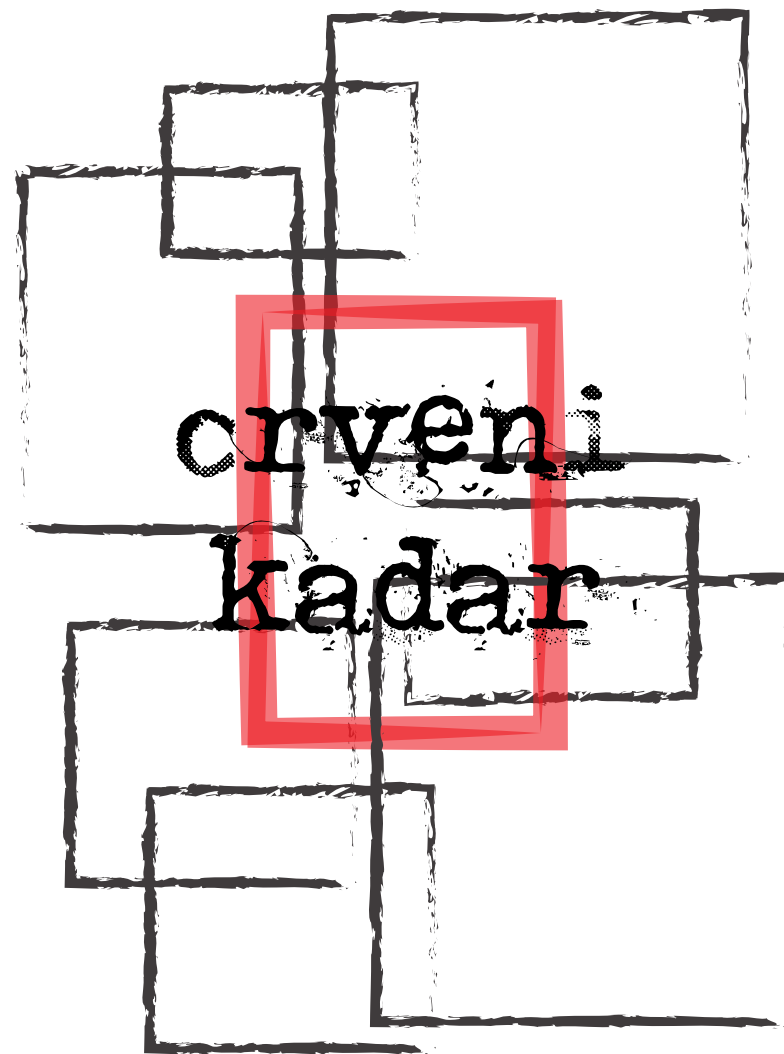
Tko smo?

Kontra klasa je socijalistički kolektiv baziran u Zagrebu. Sudjelujemo u radničkim borbama u zagrebačkoj regiji te kroz ostvarene kontakte s radnicama i radnicima analiziramo protekle borbe, kako bismo mogli učiti na vlastitim pogreškama.

Osim direktnim aktivizmom, bavimo se i teoretskim radom analize suvremenog društva u suradnji s drugovima i drugaricama iz regije i svijeta. Kapitalizam je i dalje vladajući ekonomski sistem i gura čovječanstvo sve dublje prema ponoru ekološke katastrofe, novim ratovima i sve gorim radnim uvjetima. No, ako ga želimo nadvladati i zamijeniti pravednijim sustavom u čijem srcu nije profit, već ispunjavanje ljudskih potreba, moramo ga moći i razumjeti.

Kao internacionalisti zalažemo se za međunarodno jedinstvo radničke klase u njenoj borbi protiv kapitala, bez obzira na nacionalne, religijske ili druge granice. Ako je kapital internacionalan, takva mora biti i radnička klasa.

Pridruži nam se u borbi za oslobođenje radničke klase!

Broj 4, rujan 2018.

Mjesečni bilten **Kontra klase**
- marksističkog kolektiva

 <http://kontraklasa.org/>

 [facebook.com/kontraklasa/](https://www.facebook.com/kontraklasa/)